

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 13. grudna 1878.

List 50.

Marijna čast.

(Prosto poslov. po: „Erhebt in vollen Chören“; „Cantate“, stran 77.)

Vsi zbori zadonite
Mariji čast glasno,
Lepó lepó slavite
Nad vse povišano!
O sveta Marija! tolažba naša zdaj,
O sveta Marija! Bod' češena vekomaj!

Njo milost Večna zbrala
Rešiteljco svetá;
Emanuela dala
Nam Ona je — Boga.
O sveta Marija! itd.

O glej, devic Devica!
Vse serca Te slavé;
Ti Božja Porodnica,
Si naše upanje! —
O sveta Marija! itd.

Kot mati gor kraljéva
Kraljuješ s Sinom zdaj;
Navdušeno prepéva
Ti slavo celi raj:
O sveta Marija! itd.

V nadsolnčni se svitlosti
Leskečeš tam, žariš;
In v rajski presladkosti
Zbor angeljski topiš.
O sveta Marija! itd.

Pri tronu Stvarnikovem
V naročju vsih milin;
V veselju vedno novem
Te venča ljubi Sin.
O sveta Marija! itd.

In serce milo Tvoje,
Je škit vsm vernikom,
Oh varuj ljube svoje
Otroke pred peklom!
O sveta Marija! itd.

Radoslav.

Kraljica, bod' pozdravljena.

(Prosto poslov. po: „Gegrüßet seist Du Königin“; „Cantate“, stran 78.)

Kraljica, bod' pozdravljena,
Kristjanom v brambo zvoljena!
Radujte Kerubini se,
Serafi glas povzdignite:
Slava, slava, slava Kraljici!

Za Té le serce nam gori,
Ker naša sladka Mati si!
Radujte itd.

O bod' nam Mati vsaki čas,
In pret' nebesom vódi nas!
Radujte itd.

Tje k Sinu v rajski nas Sijón
Pripelji kdaj pred Božji tron!
Radujte itd.

Radoslav.

Adventna. (Antifone O.) *)

(„Caecilia“ št. 6.)

(Iz latinskega.)

O pridi k nam Modrost z neba!
Izhajaš 'z ust Najvišega,
Obdajaš zemlje krog povsod.
O prid' učit modrosti pot!
Veseli se, o Izrael,
Že pride skor Emanuel!

O pridi, pridi, o Gospod!
Prid' rešit nas iz grešnih zmot!
Govoril 'z germa Mojzesu,
Zapov'di dal na Sinaju.
Veseli itd.

O Korenina Jeseta,
Narodom v znamenje stavljena!
Pred Tabo kralji molknejo,
In ljudstva tebe molijo.
Veseli itd.

*) Za zadnjih sedem dni pred Božičem.

O pridi k nam, Ključ Davidov,
Usmili se nas grešnikov!
Odpri nam skoraj sveti raj,
Da hvalimo Te vekomaj.
Veseli itd.

O prid', Danica jutranja!
Pravice solnce, prid' z neba!
O pridi in razsvitli nas,
Nas vodi, uči vsaki čas.
Veseli itd.

O Kralj narodov zaželen!
O pridi rešit rod zgubljen!
Smo hudo res žalili Te!
Pa glej nas zdaj skesane vae.
Veseli itd.

O pridi, prid' Emanuel
Odrešit revni Izrael!
Zdihuje v terdi sužnosti,
Se nadja Tvoje milosti.
Veseli se, veseli se, o Izrael!
Že pride skor Emanuel.

T.

Praznik sv. Nikolaja.

(Dalje.)

Sv. Nikolaj postal je mašnik. Podedoval je bil po svojih starših mnogo denarja. Delil ga je med ubožce, obračal za postrežbo bolnikov. Začuje, da v mestu Miri (Mira) živi oče s tremi hčerami. Rad bi jih omožil. Ker pa je siromak, mu se želja ne more spolniti, zato svetuje, naj si hčere služijo kruha z razuzdanim življenjem. Nikdo ni valed takega hudobnega sklepa čutil več žalosti kakor sv. Nikolaj. Vstal je po noči in vergel v hišo revnega očeta toliko denarja, kolikor je zadostovalo, da je eno hčeri mogel pošteno omožiti. Pomagal je pa sv. Nikolaj na skrivnem spominjaje se dobrega Zveličarja, svarčnega farizeje, ker so iskali samo lastne hvale za dobre dela. Predno so komu miloščine podarili, ozirali so se po ulicah, bi li jih kdo vidil, da jih potem pohvali. — Tako dá sv. Nikolaj miloščino skrivaj še drugič in tretjič. Toda tretjič, ko se je to zgodilo, plane oče iz hiše za neznanim dobrotnikom, ga dade, verže se na kolena se mu zahvalit. Nikolaj prime ga za roko, ga vzdigne in mu reče, da je to vse le po svoji dolžnosti storil in še očeta poprosi, naj tega nikomur nič ne pripoveduje. Nikolaj bil si je svest, da mu bo poveril On, ki „na skrivnem vidi“.

Sv. Nikolaj postal je episkop (škof). Spoznal je dobro, da tako visoka služba zahteva tudi veliko popolnost. Zato si je prizadeval živeti sveto, kar je bilo naj več mogoče. Še bolj in ostreje se je pokoril. Spal je malo; pa še to na golih tleh. Molil je veliko. Obiskoval je pridno bolnike, jetnike, uboge, in je med nje delil večino svojih dohodkov. Vsako nedeljo in praznik je pridigal; obhodil je vse cerkve svojega področja in jih je oskerboval s potrebnimi dohodki in duhovnimi dobrotami. Z eno besedo — storil je vse, kar se je moglo od njega pričakovati. S podeljenim mu od Boga talentom gospodaril je zvesto po vsi svoji zmožnosti. Bil je zvest hlapec svojega nebeškega Gospodarja.

Evangeljski gospodar razdelil je talente hlapcem, „vsakemu po njegovi sposobnosti“.

Tako je tudi z nami. V Rim potovalo je že na tisoče in tisoče ljudi, da serčno vdanost izkažejo naj

višemu glavarju sv. Cerkve in vidnemu namestniku večnega Gospodarja. Storili so to oni, kateri so premogli, — „po svoji zmožnosti“. Vsak nastopil je svojo pot. Eni iz naših krajev, drugi iz merzle Rusije, zopet drugi iz Nemškega, Angleškega, Francoskega itd.; tretji zopet potujejo po morju iz Amerike, Afrike, Azije in iz daljne Avstralije. Vsak podá se tedaj po drugem potu. V Rimu naposled snidejo se vsi.

Naše potovanje v nebeško domovino je temu podobno. Vsi smo na potu tje gori. Vsak stan je druga steza, ki nas vodi. Nam vsem je namen, da se tamkaj snidemo. Cesar, kralj in sploh vladar gre na uni svet s svojega prestola, sodnik iz sodnje hiše, vojak z bojnega polja, trgovec iz svoje prodajalnice (štacune), rokodelc iz delavnice, učenjak od svojih knjig, kmet od svojega poljskega opravila, vsi želimo bližati se nebesam; vsaki gre po svoji poti, po poti svojega stana.

Nobenemu stanu pa ne manjka pripomočkov prislužiti si nebesa. Vsak ima svoje pomočke: bogatin miloščino; siromak potepušljivost; visoki ponižnost; vaednji podložnost; sodnik in vradnik pravico in pravičnost; rokodelc svoje delo; gospodar zvesto varstvo in opazovanje svoje družine, lepo vzrejo otrok, — vsi skupaj pa imamo pomočke: božje in cerkvene zapovedi, ss. zakramente in mnoge premnoge milosti, talente, ki jih moramo prav obračati.

Kako težavno je stanje marsikterega človeka! Okoliščine ga silijo, da večidel svojega življenja obrača v službo svetá; mora neprenehoma skerbeti za telesno dobro, bodi si cele države, posamezne dežele, ali občine; bodi si svoje lastne osebe in družine, ali pa svojega bližnjega. To mu včasih uzame vse ure celega dneva, utrudijo se moči telesne in dušne. Ako se pa zvečer ozre na delo minulega dneva, vidi, da je kot človek opravljal vse le za svet. Oh! kedaj bode pa še kot kristjan delal tudi za Boga in neprecenljive nebesa? Takrat, pravim, ako si prizadeva posvečevati vsako posvetno opravilo. Kako bo pa to storil, odgovarja sv. Bernard. „Ako se spraviš k delu, opravljaj ga tako, da pri natezanju svojih telesnih moči s svojim duhom ne pozabiš na Boga.“ Ako svoje opravilo začneš s pravim namenom, da namreč izkazuješ čast Bogu, tedaj skerbiš tudi za zveličanje svoje duše, delaš ne le sploh kot človek, ampak posebej kot kristjan. In sv. Efremlj pravi: „Pri vsakem opravilu obrni oko svojega duha proti nebesam; ako misliš na večno plačilo, nikdar se ne bodeš naveličal delati.“ Ako namreč opravljaš vse dela zarad Boga, iz dobrega namena, boš vse težave pri delu lahko prenašal.

Ako torej izmed nas v različnih stanovih vsakdo dolžnosti do Boga, do bližnjega in samega sebe spolnuje, ako vsakdo izmed nas prav živi v svojem stanu, kakoršnega Bog odobruje: tu gremo vsak sicer drugo pot, vendar vsi korakamo po ravni cesti do one hiše, kjer bomo Gospodarju dajali odgovor. Blagor mu, kdor je z izročeni talenti dobro gospodaril! Gorje pa nam, če smo talente zakopali in ničesar z njimi nismo prigospodarili!

Kako pa je gospodaril hlapec, ki mu je bil izročen le en talent? Prav slabo! „Gospod!“ govori on (Mth. 25, 24. ss.): „Gospod! vé, da si hud človek; žanješ, kjer nisi posejal; pobiraš, kjer nisi raztresel. Bal sem se, ter sem šel in skril tvoj talent v zemljo. Tu ti ga dam zopet!...“ V zaslepljenosti svoje duše še gospodarju očita, ne da bi ga odpuščenja prosil! Leni hlapec krivico zvrča na gospoda! Misli je: gospodar je hud; če z njegovim talentom kaj pridobim, on bo zahteval tudi dobiček; rajše ne bom skerbil za nič, kakor da bi s tem samo gospodarju koristil, sebi pa ne. Leni hlapec spoznava, da bode gospodar zahteval tudi dobi-

ček; vendar se je toliko spozabil, ter je s svojim ravnanjem gospodarju naznanje dal, da od njega nima nič več iskati.

Kaj pa gospodar k temu pravi? „Ti hudobni in leni sluga!“ — govori on — „iz tvojih lastnih usti te bom obsodil. Ti si vedil, da sem oster, žanjem, kjer nisem sejal, in pobiram, kjer nisem raztresal. Zakaj toraj nisi z izročnim talentom ravnal po moji zapovedi, da bi ga jaz z dobičkom vred nazaj dobil?“

Kdor velja svojega gospodarja vé, pa je (v pravičnih okoliščinah) ne spolnuje, vreden je kazni. Tako bode kaznovan hudobni lenuh. Gospodar vzame mu srebro in ga dá tistemu, ki je imel največ. „Kajti vsakemu, kdor ima“ — govori Zveličar — „bode se dalo, in obilno mu bode; kdor pa nima, odvzelo mu se bode tudi to malo, kar ima“. Verh tega pa še ga dá vreči v zunanjo temo, kjer je jok in škripanje z zobmi.

Tu nam je živa podoba onih ljudi, ki svojevolično svojim dolžnostim ne zadostujejo. Koliko kristjanov jim je podobnih!

Učenci Gospodovi so se nekaj pritožili, da so celo noč lovili, pa niso ne ene ribice vjeli. Kako se mora pritožiti katoliška Cerkev, da toliko kristjanov večidel svojega življenja prebije „v potu svojega obraza“, pri tem pa za zveličanje svoje duše ne samo ničesar ne vlovijo, temuč še s pregrehami, ki jih pri delu storijo, zaslužijo težke kazni. Velika množina jih je, ki nečejo poslušati glasa blage svoje Matere! Kolikokrat li ne čujemo njenega glasa v cerkvi, ko nas opominja, da vsakdo naj „po svoji zmožnosti“ skerbi za srečno uro odgovora, sodbe; opominja nas po višjih in nižjih pastirjih, starših in dobrih prijateljih; k poboljšanju življenja kliče nas z močnim glasom naše vesti. Toda marsikterikrat ne pomaga nič!

Lakomnik ležal je na smertni postelji, pripoveduje sv. Antonin, episkop Florenški; obogatel je bil z blagom, ki ga je bil skupil brez obzira na to, če je taisto po pravici pridobljeno, ali po krivem potu nakopičeno. Njegov dušni pastir ga prosi prav milo, naj pred smertjo vse poravná in si tako dušo reši. Pa on nič ne stori. Ravno tako nagovarjajo ga znanci in prijatelji. Vse mile besede so zastonj! Dva lastna njegova sina, ki sta bila edina dediča njegovega imetja, govorita mu: „Ljubi oče, reši si dušo! Nič nama ne dé, če tudi ne bodeva tako bogata.“ Zaslepljeni oče odgovarja: „Neumna otroka, vidva ne vesta, da je Bog veliko boljši od ljudi. Če jaz kot grešnik umerjem, Bog bode se mene usmili; ako pa vidva uboga za menoj ostaneta, ljudje vama ne bodo hoteli pomagati. Vživajta veselo, kar vama zapušam, na drugo pa ne mislita.“ Oče je umerl. Spoznala pa sta po domačih poštevnihi knjigah veliko krivičnega premoženja. Eden nju vzame svojo polovico, in kar je njega šlo, poverne vse krivično blago do poslednjega novčiča. Drugi pa, če je tudi očeta k temu pregovarjal, ni hotel od svoje strani storiti po zgledu starejega brata. (Ker je prvi vidil, da brat neče poverniti, bil bi popolno zadostil, ako bi bil oba deleža škode povernil in potem od brata zahteval zadevni delež.) Ta umre, ne da bi bil poravnal krivice. Prigodi se, da je preostavši brat nekega dne moleč premišljeval večne muke; zazdi se mu, da nenadoma vidi pred očmi strahovito brezumno z očetom in bratom, kjer se ta dva med seboj tergata. „Da tebe, hudobni sin, da tebe zapustim v bogastvu, moram sedaj toliko terpeti!“ „Ravno zato — odgovarja sin — moram tudi jaz terpeti, ker si me obogatil s krivičnim blagom.“ „Prekleti sin!“ — „prekleti oče!“ — te strašne besede — to so njuni pogovori. Vsled te strahovite prikazni je pošteni otrok pomnožil svoje molitve, poostiril svojo pokoro ter živel in umerl kot svetnik.

Sedaj pa pomislimo, da na sodnji dan Bog izroči

nam sodbo čez ta dva brata. Oba bila sta sina enega očeta; obema bile so znane krivice očetove; oba sta pred smertjo prosila očeta, naj poverne ter naj ne skerbi ju bogata zapustiti; oba bila sta razsvetljena z zvezdo božje milosti: ukljub temu je eden srečno, drugi nesrečno večnost dosegel. Kdo je kriv tej različni smerti? „Eden bode sprejet, drugi pušen. — Unus assumetur, et unus relinquetur.“ (Mat. 24, 40.)

Kaj poreče na to človek, ki zgolj svetno živi? Kako bode obatal, ko bode odgovor dajal (kar nas sv. pismo uči) celó za vsako besedo?

(Konec nasl.)

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersanstva.

13. Jerica Jugovic.

(Dalje.)

c) Po šoli.

Stari pregovor, ki si je že sploh po svetu veliko veljavo pridobil, pravi: „Izpred oči, iz spomina!“ — Naj raji, se mi zdi, da se spolnuje ta pregovor pri šolski mladini. Ko se umaknejo šolarji učiteljem izpred oči, jih le preradi tudi pozabijo in v nemar puščajó lepe nauke, ki so jih iz njihovih ust slišali.

Jerica ni bila taka. Tista priserčna zveza med pridno učenko in skerbnihi učenicami, ki smo jo pred omenili, ni telpela samo tako dolgo, dokler je v šolo hodila, marveč do smerti se ni razrušila. Do zadnjega izdihljeja ni mogla pozabiti svojih ljubljenih učiteljev. Velikokrat je z radostnim obrazom v misel jemala in blagrovala šolske leta. Z velikim spoštovanjem in sereno hvalečnostjo je gostokrat naštevala dobrote, lepe nauke, ki jih je nekaj prejemale v mnskili šolah. Ni dvomiti, da se jih je tudi v svoji pobožni molitvi hvaležno spominjala.

Nasproti pa tudi ona v samostanu ni bila pozabljená. Vsim nunam, ki so jo poznale, ostala je v blagem spominu. In kadar jih je prišla že v poznejših letih obiskat, vselej je bilo veliko veselje na obeh straneh. Gostokrat je prejela od njih tudi kako prijazno pisemce. Gotovo malokrat je bila tako razveseljena, kakor ob taki priložnosti, ker je vedila, da listek iz rok nekdanjih ljubih učiteljev je vselej poln lepih naukov in dobrih svetov, kakoršne znajo dajati le one osebe, ki jih same prepričane v djanji spolnujejo.

Pa tudi naukov, ki jih je v šoli slišala, ni pozabila; pridobljenih vednosti ni zanemarjala, marveč marljivo jih je še pozneje pomnoževala. Kako lepo je izdeljevala ženske ročne dela! Znala je narejati prelepe šopke (umetnost, ki takrat ni bila še tako splošnja, kot zdaj), in ponarejati cvetlice, ki so bile pravim tako podobne!

Gladko je znala brati, govoriti in pisati v slovenskem in nemškem. Zlasti v slovenskem jeziku je že ob tistem času znala (s pravimi ločnicami, s pravilnimi odstavki, brez sicer navadnih nemškovalnih napak itd.) tako lepo pisati, da bi mnoge pisma iz njenega peresa, ki se v več krajih skor kot svetinje hranijo, še zdaj, ko je slovenščina in njen nauk že za toliko naprej, lahko veljale za izgled celo mnogim „izprašanim“, ki imajo spričevalo „zrelotnega izpita“ v žepu. Povedali bi lahko mnogo izgledov; omenimo naj le enega. Že l. 1854 je zapisala na podobico, ki jo je darovala svoji prijateljici Nežki R za spomin, te le za tisto dobo dovelj gladke verstice:

Vse bogastvo in lepote
So zgolj nič brez Božjega strahu,
Le tá posede vse dragote,
Kdor prav služi samemu Bogu.
To si, Nežka, k sercu vzemi,
To pred Tabo vedno naj stoji,
To naj bodo tvoje misli,
Le po tem naj duša hrepeni!

Vendar vsi posvetni nauki so ji bili le orodje, le pripomoček, da si je viših nebeških resnic sv. katoliške vere čedalje natančneje priučevala. Keršanski nauk ji je bil že v šoli naj ljubši, in ostal ji je naj dražji zaklad prav do smerti. Jerica je z besedo Božjo, rekel bi, delala kakor ona žena v evangeliju s kvasom, ki ga je vmesila v moko, da se je vse skvasilo. Tudi ona je devala — in do zadnje ure ni nehala devati — kvas Božje besede v svoje rahlo nedolžno serce, da je bilo vse po Božji volji prenareseno, da je strah Božji — nebeški Duh — prešinjal in vodil vse njene mlade moči, dušne in telesne. Beseda Božja ji je zgodaj vžgala plamen žive vere, iz ktere je vzhajalo tako lepo življenje in toliko čednosti!

In da bi ta plamen nikdar ne ugasnil v njenem sercu, ni bila zadovoljna še s katekizmom in tem, kar se je bila v šoli naučila, temuč zvesto in nepremakljivo je poslušala vsako pridigo in keršanski nauk, kolikorkrat je mogla; marljivo je prebirala pobožne knjige, kolikor je utegnila, naj raji take, ki so jih spisali sveti možje in vodniki pobožnega življenja; radostno, kakor glas iz nebes, je sprejemala nauke svojih dušnih vodnikov; in sploh ji je bilo vselej naj večje veselje o svetih rečeh se meniti, kakor piše neki prijateljici: „Meni je naj ljubše se kaj od dušnih reči pomenkovati, kakor sve tudi osebno vselej navado imele.“ Po tem potu si je nabirala, kakor pridna čebelica, lepih naukov in za keršansko popolnamost potrebnih vodil.

Česar je pa polno sercé, je učil dobrotljivi Zveličar sam, to tudi iz ust gré. Ne le, da ni nihče nikoli slišal nobene pohujšljive iz njenih ust, dajati je znala tudi tako lepe nauke, da je bil večkrat vspéh očiten. Prepričan sem, da mnoge izmed njenih verstnic so ji bile in so, že v življenji, hvaležae in hvalo ji bodo vedile še v nebesih, da jim je pripomogla k lepši kroni. Povém naj le en sam prigodek:

Nekoliko časa pred njeno smertjo so jo prišle obiskat nekatere vaše dekleta. Vstopijo se okrog njene postelje, ona pa se nekoliko podpre ob zglavje in jim začne tako lepo govoriti o svojem nebeškem Ženinu (se vé, da ne pozabi pograjati tudi posvetnih zapeljivcev), da se niso mogle joka zadržati. Pretresljiv je bil ta prizor: za smert bolna blede devica na bolniški postelji se vsa vesela smehljá, — močne zdrave in cveteče deklice pa si zraven solze brišejo! Ena — tako so mi ljudje pravili — je domú gredé vsa objokana rekla: „O da bi bila jaz pred šla k Jerici!“

Toda ne samo iz ust gre to, česar je serce polno, tudi iz oči, iz možganov, iz rok itd., vse je sercu pokorno: misli, želje in dela. Zato je bilo pri Jerici vse tako dobro in prav, ker je bilo po veri tako oblačeno njeno sercé. Seme Božje besede je tu padlo na prav dobre tla, zato je obrodilo stoterni sad keršanskih čednosti. Omenimo le nekatere.

Obnašanje katolíčanov z drugoverci.

(Spisal Janez Klapšič.)

(Dalje.)

Po danem vvodu ali navodu bomo ložje umeli zgorej omenjene aposteljnové besedi, ki v 2. listu v. 7—11.

pravi: „Veliko zapeljivcev je izšlo na svet, kateri ne spoznajo, da je Jezus Kristus prišel v mesu; taki je zapeljivec in Kristusov nasprotnik. — Glejte na-se, da ne zgubite, kar ste pridelali“, namreč, prave vere in krone večnega življenja, ki je sicer nezasluzen dar božji; vendar pa se pri odraslih voljna sprejetev, odterganje od sveta in življenje po nji zahteva in tirja ter se prideva: — „temuč, da polno plačilo prejmete“, t. j. večno zveličanje. — „Kdor koli odstopi in ne ostane v Kristusovem nauku, nima Boga“ za svojega Očeta, nima pravega spoznanja, božjega. — „Kdor Sina taji, nima Očeta“ (1. Jan. 2, 23.), taji sv. Trojico, ter ni kristjan. „Kdor ostane v nauku Kristusovem, on ima Očeta in Sina“, ima pravo božje spoznanje, pravi nauk, pravo vero, ker le ta nauk, ta vera: Jezus je Sin Božji, pravi Bog in človek itd., je pravi nauk, prava vera, in le v nji je zveličanje najti in doseči. — „To je večno življenje, da spoznajo tebe, samega pravega Boga, in Jezusa Kristusa, kterega si poslal.“ (Jan. 17, 3.)

„Ako kdo k vam pride, in ne prinese tega nauka, ga nikar ne sprejmite v hišo, in ga nikar ne pozdravljajte; zakaj kdor ga pozdravi, se njegovih hudobnih del deležnega stori.“ — Te aposteljnové besede prav umeti, je treba pomniti namena, iz kterega je bil ta list pisan, in vediti šege in navade takratnega časa. Sv. apostelj je namreč vedil, da že takrat, ob njegovem času, so zmote učitelji okrog lazili, v hiše pravovernikov zahajali in se vrivali, kakor da bi tudi oni bili pravoverniki; zraven so pa le ta namen imeli, polagoma, natihoma in skrivaj pravovernike s svojimi zmotami soznaniti, premotiti in na svojo stran dobiti. V taki nevarnosti je bila Elekta, kateri je sv. Janez ta list pisal, in njena pobožna družina, s katero so se zmote učitelji, hlinivši se pravovernike, toliko bolj iskali soznaniti in sprijazniti, ker je bila ta hiša premožna in čislana. Vsak je bil v nji lepo sprejet in postrežen.

Sv. apostelj hoče reči: Elekta! čuj in pazi na-se in na svojo sodružino. Glej! ne vsi, kateri kot pravoverniki potujejo in se pri vas kot pri svojih sovernikih oglašujejo, so pravoverniki: temuč med njimi so večkrat prikriti zmote učitelji, kateri iz tega hudega namena v hiše pravovernikov zahajajo in se jim vrivajo, da bi pravovernike v pravi veri motili, jih s svojimi zmotami soznanili in zapeljali. Elekta! ako ti zapaziš in zaslediš, da „kdo k vam pride in tega nauka ne prinese“, t. j., da kak zmote učitelj iz tega namena k vam v hišo pride, da bi vas v veri motil, med vas kako laž in zmoto zaseval, in vas na svojo stran nagibal; takega, kateri iz tega namena okrog hodi, nikar v hišo ne jemljite, tudi ga ne pozdravljajte!

Zakaj li sv. apostelj take zmote učitelje v hišo jemati in pozdravljati tako oostro prepoveduje?

Pervič zato, ker tisti pravovernik, kateri take zmote učitelje, ki se iz tega namena v hiše pravovernikov vrivajo, da bi jih zmotili in zapeljali, v svojo hišo jemlje, jih pozdravlja, se z njimi pogovarja, pajdaši itd., postavi sebe in svojo družino v nevarnost, natihoma, nevedoma in skrivaj prestlepljenim in premotenim, od resnice v zmoto zapeljanim biti; in tako zgubili veliki in neprecenljivi božji dar, pravo vero in zveličanje svoje in svoje družine, kar gotovo ni malenkost.

Drugič zato, ker tisti pravovernik, kateri take zmote učitelje pod streho jemlje, pozdravlja..., „se vdeleži njih hudobnih del, t. j., on s tem naznanja, da je s zmote učitelji enake misli, da njih zmote poterja in odobruje. Kdor takega zmote učitelja, od kterega vé, da zato pride, da svoj krivi nauk zaseva, trosi in razširja, v hišo jemlje, se z njim pajdaši itd., taki se zasevanja in razširjanja krivega nauka vdeleži in vkriviči. Taki s tem pokaže, da zmote učitelju prav dá, da njegovo

zmoto poterja, da je prijatelj in pospeševalec njegove zmote; nasproti pa tudi ravno s tem kaže, da je zame-tovalec, sovražnik in zatiravec prave vere.

Iz tega je razvidno, kako hudo se pregreše vsi tisti, kateri si mnogotere neslane sanjače in vekače najemljejo in drago plačujejo, n. pr. opičarja Vogt-a, da jim svoje sanjarije in bedarije kvasi, češ, človek je izobražena opica itd.; dalje kateri Bogu in Cerkvi sovražne časnike in knjige podpirajo, plačujejo, raznašajo; kateri brezverske šole in brezverske učitelje vrivajo... Brezvernost je brezbožnost, brezljubeznost, brezpravičnost, in kam to pelje, se je vidilo v Parizu... Enaki vzroki — enaki učini — nasledki.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Mahkotovska ubožnica.*) Znano je že, da ranjki gospodičini Mahkotovi ste svojo hišo in lepo posestvo na Poljanah, podedvano po sestri, omoženi Lichtenthurnovi, zapustili ubogim revam, ter je zdaj postalo ubožnica, ki so jo sprejele usmeljene sestre. To Mahkotovišče so 10. t. m. dopoldne ob 10 milg. knez in škof dr. Janez Pogačar slovesno blagoslovili v pričujočnosti deželnega predsednika, deželnega glavarja, mestnega župana, več gg. kanonikov, mestnih župnikov, več družih gospodov in zlasti tudi odličnih gospej ter obilne gospode ljubljanskega mesta. Premilostni vikši pastir so v znamenitem govoru razložili izvir in pomen te naprave, od ktere je pričakovati obilno blaga za ljubljansko mesto. Pri sv. maši v novi kapeli so pele usmiljene sestre. Naprava ima zdaj sedmero gojenk, za ktere se je pričela že tudi šola. Vsako mesto in vsak veči kraj je zlasti s tem obvarovan velikih nadlog in neprimlik, ako se na revne stanove ima pazno oko, da se njihova mladina ne zanemari, temuč koristno in pravno odgoji in pošeno k kruhu spravi; v ta namen, je upati, bode „Mahkotovišče“ z Božjo pomočjo silo veliko pripomoglo v Ljubljani, ako vedno ostane v rokah, kakoršnim je izročeno. Bog daj obilnega blagoslova!

Iz Radolice. (Konec.) (*Poslovilo.*) Angeljsko nedeljo (1. septembra) so se mil. g. proš za letos od nas poslovili. Ne moremo si kaj, da bi tudi iz te pridige naj imenitnejših besed ne posneli. Rekli so namreč, da za slovo in v spomin ne moreje nič lepšega dati, kot prelepi govor sv. Očeta Pija v god nedolžnih otrok leta 1877, ali njih duhovni testament do vsih katoličanov, v katerem živo opominjajo in kličejo škofo, duhovne in sleherno dušo vesoljnega katoliškega sveta k stanoviti molitvi in naznanjajo naslednje namene, na ktere naj se obrača naša zedinjena molitev, namreč:

1. da bi se Bog milostno oziral na stiske in krlvice, ktere terpi katoliška Cerkva;
2. da se poviša čast njegovega Božjega imena;
3. da bi nam Bog odpustil naše grehe;
4. da bi nam Bog dal dobro voljo in tisti mir, ktere ga so angeli pri Kristusovem rojstvu oznanjali.

Po kratkem razlaganju tega lepega odgovora smo pa še posebno pazljivo poslušali zadnje besede, ktere so sv. Oče 5 dni pred svojo smertjo do nekterih obiskovalcev in tudi nam govorili. Bilo je to na Svečnico. Od nekdanj že prinesejo ta dan nekatere Rimske cerkve velike pisane malane sveče sv. Petru v dar. Ravno ta dan pred 75 leti so tudi papež Pij IX. pervikrat sveto obhajilo prejeli; zato so tudi ta dan katoličani v Rimu in po vsem kršanskem svetu na sto tisuče sv. obhajilo prejeli in za sv. Očeta ga darovali. Okoli 11. ure so stopili fajmošter Rimskega mesta, ki so sveče darovali,

in mnogo njih farmanov, v dvorano. Kakor so nekdanj sv. Janeza evangelista, ljubljenca Jezusovega, na stare dni, ko ni mogel hoditi, na stolu sedečega v cerkev nosili, tako so tudi sv. Očeta na visokem, rudeče prevlečenem nasloniku v dvorano prinesli; zakaj tudi njim so bile noge odpovedale. Vidilo se jim je ta dan, da so jih leta že potlačile, obraz jim je bil blede in život že pripognjen. Ali oči so se jim še mladeniško svetile in tudi glas je bil še močan in se je po celi dvorani slišal, ko so zbrane tako-le nagovorili:

„V veliko tolažbo mi je, da vas tukaj okoli sebe zbrane vidim. Bodi vam serčna hvala za to! Tudi vernim, vaši skerbi izročnim bodi zahvala za pogosto prejetanje ss. zakramentov in za mnoge molitve, ktere za-me opravljajo. Povejte jim, da se jim zahvalujem in da se jih vsaki dan spominjam in Boga prosim, naj bi jim dal naj večji gnado, namreč gnado stanovitosti; stanovitnost v molitvi, stanovitnost v prejemanji ss. zakramentov, stanovitnost v vdanosti do tega apostolskega sedeža. V ta namen podelim apostolski blagoslov vam, vašim družinam, vašim prijateljem in sorodnikom!“

Predragi! dobri, zvesti otroci si globoko v serce vtisnejo zadnje besede, nauke in želje umirajočega očeta, umirajoče matere in si prizadevajo, jih spolnovati! Tudi mi, kot zvesti sinovi in hčere Očeta vsega kršanstva, velikega, nepozabljivega papeža Pija IX, hočemo njihove nauke natanko spolnovati. Zato vam tudi jaz kot spomin letošnjih svojih pridig zadnje besede ranjcega našega sv. Očeta Pija v slovo podam: Stanovitnost v molitvi, stanovitnost v prejemanji ss. zakramentov, stanovitnost v vdanosti do sv. apostolskega stola!

Vi imate prelepo cerkev, pa verjemite mi, naj lepši kinč v cerkvi ste vi sami, če se prav obilno in pobožno zbirate k očitni Božji službi, če prav pogosto prejemate ss. zakramente, če radi in pogosto klečite pred sv. Rešnjem Telesom, ali pa v kapeli sv. Kervi pred podobo križanega Jezusa, ali pa če pogosto obiskujete sv. križev pot! O skerbite, skerbite, ljubi moji! za ta kinč; to vam bo moč dajalo zdaj v življenji, tolažbo ob smertni uri, usmiljenje pri sodbi in veselje tam v večnosti! Zato vam še enkrat po meni iz nebes kličejo gotovo zdaj že poveljani naš ranjki Oče papež Pij: stanovitnost v molitvi, stanovitnost v prejemanji ss. zakramentov, stanovitnost v vdanosti do sv. apostolskega rimskega stola. Amen.

Te z veliko vnemo govorene besede, kakor so iz serca prišle, so se tudi našim srcem vtisnile, da jih nikoli pozabili ne bomo.

Tretjega septembra potem so nas mil. gosp. stolni proš zapustili in so se zopet podali v Ljubljano. Kakor so srenjski možje s svojim predstojnikom grofom Thurnom mil. prošta pri njih prihodu v Radolico pozdravili, tako so se tudi zdaj posloviti prišli, obžalovaje, da jih tako hitro zapusté in izrekajo serčno zahvalo za ves trud in druge dobrote, ktere so Radoličanom skazovali.

Dvajsetega septembra smo dobili od neimenovanega dobrotnika za veliki altar darovano prelepo podobo, ki kaže, kako naš Zveličar sv. Petru ključé nebeskega kraljestva izročuje. Jezus stoji na stopnicah, ki v tempelj peljejo, kazaje z desno roko proti nebesam; pred njim pa nekoliko nižje kleči sv. Peter s ključí v rokah; na levo od Jezusa je viditi druge aposteljne, in zadej za vsemi pa modro obnebe. Obliče Jezusovo, kakor tudi Petrovo, je dobro in živo izpeljano. Sv. Petru se vidi, kako v ponižnem spoznanji svoje nezmožnosti trepetaje sprejema naj viši oblast, pa tudi naprej čuti skerbi, ktere si je naložil; Zveličarju pa sije častitljiva resnoba iz obraza, kakor mogočnemu vladarju, ki svojo oblast nasledniku izročuje, vendar je zraven prijazen. To podoba je izdelal domač umetnik, mladi, nadepolni Janez

Šubic, sin znanega podobarja in malarja Štefana Šubica iz Polján nad Loko. Če se je že oče Štefan Šubic, ki je bil s pervega samo podobar, kot samouk v malariji dobro izuril, dasiravno ni nikjer študiral; smemo veliko več pričakovati od njegovega sina, ki je obiskoval slavne malarske šole v Rimu in v Benetkah, in zdaj na Dunaju prebiva zavoljo nadaljnega izobraževanja.

Tega sestavka pa ne moremo drugač skleniti, kakor da mil. gg. prošoma, prejšnemu in sedanjemu, svojo serčno zahvalo za vse izrečemo, kar sta za našo cerkev in farovž storila. Naš prejšni prošt, sedanji premil. g. knezoškof, so z velikim trudom in lastnimi stroški naš že zelo slabi farovž in proštijo pred 6 leti popolnoma prenapredili in popravili, tako, da je zdaj kinč našega mesta; sedanji mil. g. prošt pa so s trudopolnim prizadevanjem in prigovarjanjem, pa tudi z lastnimi velikimi doneski oskerbeli prelepo podobo križanega v kapelo sv. kervi, in pa marmornati tlak, ki cerkev neznano povzdiguje; tudi so streho na zvoniku popravili in dali prebarvati, ter je zdaj naša cerkev znotraj in zunaj vsa prenovljena in na Gorenjskem skoraj ni enake. — Toraj Bog poverni vsim dobrotnikom naše fare in cerkve, posebno pa še imenovanima mil. gospodoma, in naj bi nas mil. g. prošt k letu zopet obiskali!

Ali se zamore odpustek privilegirane maše tudi več dušam. ali sploh za duše v vicah v prid obrniti?

Odkar pri nas duhovni bolj pogosto prosijo za pravico privilegiranega oltarja, se večkrat sliši pomislek, če se more ta odpustek tudi za več duš obrniti, ali vselej samo za eno, ki se mora posebej odmeniti. To prašanje in njegovo rešenje je toliko bolj tehtno, ker se večkrat razodevajo v ti reči misli, kakoršne utegnejo dušam škodovati, duhovnu s to pravico pa neprimerno delati. Zato ne bo odveč, o tej reči še nekatere besede pisati.

Več pisavcev je določno odrekovalo, da bi se mogel privilegij ob enem več dušam ali sploh (in communi) dušam v prid obrniti. Taki so n. pr.: Gobat, Kazenberger, Minderer, Höflinger, Hartmann i. dr. P. Gaudenus se v svojem „Ablassbuch“ (I. str. 409) opira na naslednje določilo: „In generalibus comitiis S. Indulg. Congr. habitis die 29. Febr. 1864 episcopus Andegavensis sequens dubium enodandum proposuit: Utrum Privilegium altaris sive reale, sive personale applicari possit pluribus defunctorum animabus in cujuscunque diei missa?“ — S. Congregatio respondendum censuit: „Negative.“

Dr. A. Gassner (po Augsb. Past.-Bl. 1864, št. 26) je nasprotno misli (menda saj za poslednji čas. Vr.) oziroma na besede, kakoršnih se apostoljski Stol v novejšem času poslužuje, kadar podeljuje osebne privilegije. Svojo terditev podpira z razlogi, ki naj jih ob kratkem posnamemo. Znana reč je, da na vsih vernih duš dan so vsi oltarji privilegirani, in vendar je posameznim mašnikom na voljo pušeno, da sme vsak maševati za vse, ali za nekatere duše, ali pa le za eno samo; vendar tega še noče posebno povdarjati; več mu veljajo naslednje dogodbe:

1. Pri bratovšini z imenom: „Marija prebležena Devica, ko Pomočnica kristjanov“ na Portugalskem, so po Gregoriju XVI privilegirane vse maše za umerle ude, bodi si, da se te maše opravljajo „generaliter et uno complexu“, ali pa da se „particulariter“ za nje berejo, ravno tako, kakor da bi se bile opravile na privilegiranem oltarji. (Decr. auth. append. Nr. XX. p. 70.)

2. V misijonski družbi so ob dveh obletnicah vsi oltarji družbine cerkve oklicani za privilegirane. S tem je posredoma rečeno, da oltarni odpustek se more dobiti tudi, če se za več ranjcih mašuje; zakaj dobro je znano apostoljskemu Stolu, da tista dva dneva se mašuje za „vse“ ali za „več“ ranjcih družbenikov.

3. V oltarnih privilegijih, ki se dobivajo iz Rima, je v novejšem času navadno rečeno: „Tibi...“, ut quando-cunque missam pro anima cujuscunque Christifidelis celebraveris, missae sacrificium hujusmodi animae seu animabus, pro qua seu pro quibus illud celebratum fuerit, perinde suffragetur, ac si ad altare privilegiatum fuisset celebratum concedimus.“*) — Gassner pristavlja: „Ako se te besede vzamejo, kakor se glasi, se zamore odpustek obrniti za eno ali za več duš, po tem, če se za eno ali za več mašuje.“

Nekteri starodavniših bogoslovov so menili, da oltarni odpustek se nikakor ne more doseči, ako mašnik na privilegiranem oltarji mašuje za več umerlih vernikov, tedaj tudi takrat ne, ako bi hotel za enega izmed njih odpustek obrniti. Drugi so bili te misli, da ta odpustek doide enega izmed tistih mnogih, toda le samo enega. Te poslednje misli je tudi spis „Katholiken“ (1860). Novejši (kakor n. pr. Neher, tehten veljavnik v zadevah oltarnega odpustka) začenjajo terditi za več duš, pa vendar ne tako, da bi vsaka dosegla popolnoma odpustek, temuč le, da té množne se enega odpustka vdeležujejo, da njim vsim več ali manj koristi. Besede, ki jih papeški Stol (v zadevnih „brevih“) rabi, ponavljamo, so določno za to misel. (Gl. sicer opombo pod *. Vr.) K temu privzemi še to, da se zdi, kakor bi bila predtevezana hipoteza brez kake podlage, ako se postavi, da odpustek gre le eni duši, akoravno se za njih več mašuje na privilegiranem oltarji. Prašanje je celó, če se more obrniti za eno dušo, ako se za njih več mašuje. (Le-ta poslednji odatavek ima Gassner v opombi, in nadalje izpeljuje v tekstu, kar bodi zopet v kratkem posneto.)

Iz tega pa vendar ne nasledva, da se vsaka teh več duš mora vdeležiti popolnega odpustka. Taka terditev bi imela svoje pritežnosti in ni ga nobenega izgleda, da bi delivec odpustkov imel taki namen. Le samo oziroma na eno dušo, pravijo dotični „brevi“, da se po tem odpustku, ako je Bogu ljubo, kar precej reši iz terpljenja v vicah; kjer pa je govor o več dušah, za ktere se mašuje na privilegiranem oltarji, tam stoji le splošni izraz, da se njim („animabus, pro quibus missae sacrificium celebratum fuerit“ — ne: „uni earum“) po privilegiju pomoč deli.

Toda, kako se more govoriti o deljenji oltarnega odpustka, ki je vendar „popolen“? Gassner odgovarja: Cela mera in ves obsežek popolnega odpustka, ki je različen, ako se na več duš ozira, se mora prepustiti zgoli in edino Bogu samemu: kolikor mu Bog podá ob-

*) Poročevalec v Münst.-Post.-Bl. 1864 I. št. 6 je imel pred seboj „Breve“ od 15. sveč. tistega leta. — (Tudi mi imamo pred seboj „Breve“ od 26. listop. 1878, v katerem so ravno tisti izrazi. Ker je v prvo določno postavljen Singular: „pro anima cujuscunque Christifidelis, quae Deo in charitate conjuncta ab hac luce migraverit“, — in potem še le Plural, ko je vmés rečeno, da se ta privilegij po trikrat na teden dá, nastaja vendar še pomislek, če rimski Stol nima v misli drugič več privilegiranih maš, ki se v tednu utegnejo opraviti vsaki pot za ravno tisto, ali pa vsaki pot za drugo dušo. Stoji namreč: „Missae sacrificium hujusmodi ter tantum qualibet hebdomada animae seu animabus pro qua seu pro quibus celebratum fuerit, perinde suffragetur, ac si ad Altare Privilegiatum fuisset a te celebratum...“ Vr.)

sežka, toliko ga zamore tudi razdeliti. K temu pravi abbé Colomb („Traité des indulgences“ etc. Paris 1860): „Res je, da v marsikaterih „brevih“ iz Rima v prid privilegiranege oltarja se nabajajo besede: „pro anima vel pro animabus“; ako je to dovoljenje dano, to pomeni, da se popolni odpustek zamore tudi za več duš obrniti, ki imajo od njega večji ali manjši delež; toda če je odpustek tako med več duš razdeljen, potem ni več za vsako popolnoma odpustek.

Gassner konečno pristavlja po Mavrelu, da je dobro, da naj mašnik sam pri sebi določi dušo ali duše v vicah, katerim želi odpustek v prid obrniti. In ker se nikoli ne more vediti, če bode duša, za katero se odpustek obrača, taistega v vsi polnosti deležna ali ne, zato je dobro in koristno, da se za njo dá več privilegiranih maš opraviti. Mogoče pa je tudi, da tiste duše ni več v vicah, zato je dobro, da mašnik tudi za taki primerljivi zraven glavnega stori še stranski namen, da naj namreč za té in té velja, ako una ne potrebuje.

Ako so dr. Gassnerjevi in z njim enako mislečih učenjakov izvodi temeljni in stalni, se dozdevno nasprotni odgovor sv. zbora od 29. sveč. 1864 z Gassnerjevo terditvijo dá zediniti tako le: Privilegij v ostrem pomenu, ali popolni odpustek, velja le za eno samo dušo; „suffragium“, pomoč, delež ali nepopolni odpustek privilegirane maše pa se izhaja lahko več ali tudi vsem dušam v vicah v korist. — Omenjeno Gassnerjevo delo „Handbuch der Pastoral“, Salzburg 1869) je potrjeno od solnograškega škofijstva in priporočeno od 34 družih škofijstev.

Ali so to ne mara zgolj primérlejši?

Nekteri brezbožni prebivalci mesta Ferney a na Francoskem so gerdega bogoskruneža Voltéra hotli preslavljati s tim, da bi bili njegovo doperano podobo postavili nad vodnjak na očituem tergu. Neki butež precej začne zbirati podpise in denar v ta namen. Srečala pa ga je smert in vergla ga je v grob precej v začetku tega opravila. — Drugi ga nasleduje v nabiranju, ali čez malo dni je šel tudi on gnojiti zemljo na pokopališu. — Sin lastnika tistega gradiča, v katerem je nesramni burkež dajal toliko ostudnih iger, se je za unima lotil brezbožnega pòsla: zbiral je denar, naročil podobo; ni pa vidil konca: nit življenja mu je bila prestrižena v naj prederzniših sanjah njegovih brezverskih upov.

Oče, gospod David, poprime delo svojega umerlega sina. Svarili so ga: Imejte pamet! vaše početje utegne vas drago stati. Bile pa so besede gluhemu. Postavili so podobo na odmenjeni kraj; odložili so slovesnost na zadetni dan: derhal bedakov je preslavljala, obožavala tega malika. Preteklo je nekoliko dni, in res je mertud zadel tudi unega človeka, grozna bolezen ga je terla toliko časa, da je 3. listopada t. l. svoje stanovanje v gradiču zamenjal s tesnim grobom na pokopališu.

Naj tedaj tisti, ki menijo, da vidijo, pa so slepi, premišlujejo besede: „Impius morietur tempore non suo“, — hudobnež bo umerl ob ne-svojem času. V komur tako resne dogodbe vere ne obude, je zanj velika nevarnost, da bo umerl brez vere.

Cvet in sad sveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Češena in vedno hvaljena bodi Naša ljuba Gospá presv. Serca za prečudno rešenje 4 oseb iz naj hujši nevarnosti! Pred enim tednom sem spremila hčer

z dvema otročičema iz Belaka v Celovec za možem, ki tam gori dela. Peljavši se v Celovcu s kolodvora v mesto, ostanemo pred dotično hišo; takrat se fjakarju konj splaši in prestrašno dirja od ulic do ulic; ob nekem oglu zadene v kamen, voz se vzdigne po robu, da pade po strani: ravno popred sem začela klicati za pomoč k Naši ljubi Gospej — in pri tisti priči se je voz zopet na tla postavil, in kmali potlej so ljudje konja prijeli v nekih ozkih ulicah ter amo bili vsi rešeni brez kako škode. Tega rešenja v toliki nevarnosti ne pripisujem nobeni drugi reči, kakor Mariji, dobrotljivi Gospej presv. Serca.

V Ljubljani, 10. grudna 1878.

Marija Kunstelj.

Št. 2. Bog me je po svoji neskončni previdnosti bil obiskal s hudo vratno boleznijo. Otekel mi je bil vrat, da še slin nisem mogla požerati; dalje so se mi pekoče otekline naredile na čeljustih, da nisem mogla ne jesti ne spati; v veliki nevarnosti je bilo moje življenje. Začele so prijateljice za-me opravljati devetdnevnic k Naši ljubi Gospej; mene pa še hujši otekline peče; ali hvala Bogu in Mariji, prederla se je otekline, nevarnost je minula. S tem naznanujem in terdim vsim, kdor na Marijo detinsko zaupa, ne bo esramoten.

Iz Dobrave na Moravčah.

Franca Vidmar.

Št. 3. Priserčna zahvala Naši ljubi Gospej presv. Serca za naglo pomoč v bolezni! Bolela me je namreč desna noga tako, da si nisem bil svest ozdravljenja; v tej stiski zatekel sem se k Naši ljubi Gospej presv. Serca z obljubo, če bom uslišan, da hočem po „Zgodnji Danici“ razglasiti, in ko sem to obljubil, jelo se mi je boljšati in sem se popolnoma ozdravil. To ozdravljenje pripisujem le Naši ljubi Gospej presv. Serca. S to zahvalo bodi moja obljuba spojnena.

V Dobropolji 6. grudna 1878.

Martin Seršek.

Št. 4. Opravljala sem devetdnevnic večkrat zaporedoma v čast preljudi Gospej in sv. Jožetu za neko bolano osebo, ki sem že posebno za njo dolžna moliti, pa nisem bila še uslišana. Začnem še enkrat, in naredim obljubo, ako bom milost dosegla, da hočem v „Danici“ razglasiti, in — osebi je bilo precej bolje in zdaj je zdrava. Bodi toraj Bogu večna čast, zahvala in slava Mariji in sv. Jožetu za toliko milost!

J. N.

Prošnje.

Neka žena priporoča svojega brezvernega in pijančevanju vdanega moža in njemu podobnega sina v goreče bratovske molitve za spreobrnjenje. — Priporočam se v molitev ljubim bratom in sestram prelube Gospe presv. Serca, že več časa nadlegovana od hudih skušnjav, da bi mi jih Bog odvzel, ali pa, da bi jih z Božjo pomočjo premagala. J. N. — Dobra hčerka serčno priporoča v bratovsko molitev ter v priprošnje N. lj. G. svojega očeta za poboljšanje, ker se močno boji za njih zveličanje.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec gruden.

I. Glavni namen: Poboljšanje slovenske mladine.

II. Posebni nameni:

18. grudna. Sv. Cozim. Priporoč.: Pripravljanje na Božič z očiševanjem serca. Ubožni in prezebajoči. Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve.

19. Sv. Favsta. Priporoč.: Domači misijoni. Terdo-

vratni grešniki na Slovenskem. Zadeve na Jugu v prid sv. Cerkve.

20. Sv. Evgenij. Priporoč.: Cerkev na Indijanskem, jutrovem in večernem. Hudo skušani. Umirajoči po vsem svetu.

21. Sv. Tomaž. Priporoč.: Vsi slaboverni. Cerkev na Kitajskem in Japonskem. Otroci za strah Božji.

22. Sv. Flavijan. Priporoč.: Vsi krivoverci za spreobrnjenje, zlasti po Slovenskem. Odpravljen je lenoba in postopanja. Kteri Božje rope delajo. Obupljivi in vsi nesrečni.

23. Sv. Viktorija. Priporoč.: Pomnoženje vere, upanja, ljubezni med družinami. Zatrenje kletvinje, pijanštva in nečistosti. Vsi kakor koli v molitev priporočeni.

Listek za raznoterosti.

† Gospa Ida Köstl, magistratnega svetovalca vdova in mati prečast. g. št. jakopskega fajmoštra, daleč in od davno znana dobrotnica terpečega in pobožnega človeštva v več ozirih, je 11. t. m. v Gospodu zaspala po dolgoletnem bolehanju. Bog ji daj večni pokoj. Pokop je v petek popoldne o 1/4 4.

Udje katoliške družbe dobijo prelepo „božičnico“ kakor 7. in 8. zvezek „Glasov“, namreč: „*Dar ljubezni dušam v vicah, ali: Življenje sestre Marije Dionizije iz reda obiskovanja*. Delce bo skoraj dotisnjeno, in ravno tako spodbudni kakor podučni življenjepis bode gotovo obudil veliko dobrega sadu.

Dve ss. maši bode imela katoliška družba v cerkvi čč. gospej Uršulinaric, in sicer: prihodnji ponedeljek ob 1/4 7 za vojake, ki so padli v bosno-ercegovski vojski; prihodnji četrtek ob 1/4 7 pa kakor prošnjo za pospeševanje katoliške vere v onih krajih itd. Povabljeni so tudi drugi verniki. — Tombolo bode družba svojim družnikom napravila v nedeljo po ss. 3 Kraljih.

Za ubožne otroke. Osemdeset ubožnih šolskih otrok bode prihodnjo nedeljo ob 11 tudi letos v Čitalnici obdarovanih z obleko, ki so jo izdelale dobrotne gospé in gospodičine. Ker pa ni še vse blago poplačano, se darovi še zmeraj hvaležno sprejemajo.

Miklavž je tudi letos trojne razne obleke, vsake po en ducat, krivaj prinesel in trešil pred notranje vrata uršulinskega samostana za ubožne šolarice. — Tudi pridne gospodičine nunske notranje šole so si v prid ubožnim otrokom svoje navadne božične darila pritergale. Zato naj jim Dete Ježček tisučero poverne, kakor tudi staremu „Miklavžu“, ki že davno davno nobeno leto klošerskih šol ne pozabi!

Osmi po Alešu Jeralu. Nasvet za spominek. V Horjulu je bil v četrtek, 12. t. m., osmi dan za preč. ranjnim gospodom župnikom Alešem Jeralu-m. — O neki priliki je bila beseda sročena, naj bi se temu preblagemu možu, ki je imel toliko prijatlov, kolikor ljudi ga je poznalo, postavil spodoben spominek na pokopališu v Horjulu. Ako so še drugi te misli, naj rečejo besedo; „Danica“ pa bode prav z veseljem zbirala darove v ta namen, ako je blago-erčnim prijateljem, spoštovalcem nepozabljivega ranjcega ljubo in drago.

Katoliško časništvo Leonu XIII. Povedali smo pred nekterimi mesci, kako namerja katoliško časništvo vesoljnega sveta na predlog monsig. Tripepi-a prihodnje leto počastiti sv. Očeta Leona XIII. Tripepi zdaj na-

znanuje, da je v ta namen dobil mnoge priterjenja od časnikarjev tudi že iz severne Amerike, iz Afrike in Azije. Število vsih pristopov je dospelo do zdaj že do 802. Pričakuje jih še iz južne Amerike in Ocejaniije.

Rimsko. Pred sv. Očeta vedno prihajajo dobri katoličani — od blizu in od daleč. 6. t. m. so sprejeli 2500 udov iz družbe za katoliške koristi. Vodnik je bil knez Rospigliosi. — Sv. Oče Leon XIII bodo v kratkem obhajali 25letnico, odkar so postali kardinal, kar se je zgodilo 19. grudnia 1853. — 10. t. m. so sv. Oče sprejeli kraljeviča Švedskega, kateri je potlej obiskal tudi državnega tajnika, kardinala Nina.

Iz Adrijanopelna, 27. listop. (*Poterdilo*.) Vaše ljubo pisanje sem prejel in kmali potem tudi znesek 61 gl., darove in dobrotne pomočke od naših blagih in bogoljubnih dobrotnikov in bratov v Jezusu Kristusu. Hvala, naj priserčniši zahvala! Vsegamogočni naj vse to tisučkrat povrača Vam in našim dragim dobrotnikom!

Razun naših vsakdanjih opravil v šoli, v semenišu itd. se zdaj pečamo z izdelavo šolskih poročil... Nočojšna noč je bila nevarna za nas, ker kacij 60—70 korakov od nas je začelo goreti: zgorele so 4 hiše, več bližnjih je bilo razdanih. Pri gasitvi so se Rusi posebno dobro obnašali. Serčno priporočilo vsim našim dobrotnikom in prijateljem.

Tomaž Brseska,
prednik resurekcionistov.

Nesreča uči moliti. V kraljevi kapeli v Neapelnu je bilo 19. t. m. vsled otenja kralja veliko število ljudi pri „Te-Deum-u“ in pri sv. maši in najberže med njimi marsikteri, ki sicer ne prašajo dosti ne za Boga in ne za sv. mašo. Zraven kralja, kraljice in družih kraljevih s celim dvorom so bili pričujoči ultraliberalni ministri, premnogi plemenitniki, senatorji, baroni itd. Da bi le bili tudi vest izpraševali!

Poslednje novice. Na Dunaju se je 10. t. m. zopet pričel državni zbor. Predložena berlinska pogodba je izročena v pretres odboru 18 zbornikov. Za potrebe v posedenih deželah v l. 1879 je delegacija dovolila za zdaj 20 milijonov. — Kakor undan ercegovinski, tako je zdaj prišel bosenski odbor ondotnih velikašev na Dunaj in v Budapešt cesarju vdanost svojih rojakov naznanit. — Angleži so v Kyderski soteski premagali Afganiste in jim vzeli 18 kanonov. Pravijo pa, ako si Anglija prilasti afganskega zemljiša, da Rusija žuga obsesti Merw (?) v ondotnih krajih. — Milgosp. Coullié, Orleanski škof, v okrožnici spodbuja, naj se njegovemu slavnemu predniku Dupanloupu postavi spominek. Zbranih je v ta namen že 35.000 frankov. Sv. Oče Leon XIII v prelepem pismu hvalijo škofa zarad te misli.

Dobrotni darovi.

Za altar v Suši: Mart. Trilar 1 gl.

Za sv. Očeta: Za novo leto sv. Očeta K. 2 gl. sr. — Gospa Mar. Lenček 5 gld. (ne 2 gld., kakor je bilo po zmoti v zadnjem listu).

Za afrikanski misijon: Č. g. J. Jerič 1 gl. — Iz Mošenjske fare po č. g. fajm. 7 gl. 85 kr. — J. K. 1 gl.

Za misijon v Jeruzalemu: Po č. gosp. župniku pri Mariji-Pomaga 2 gl.

Za škofa Daniela Kombonia in misijone v srednji Afriki: Iz Trebna pn. gosp. dekan 12 gl.

Za Kitajske misijone: Iz Mošenjske fare 3 gl.

Za Božji grob v Jeruzalemu: J. K. 60 kr.

Za sv. Detinstvo: J. K. 40 kr.